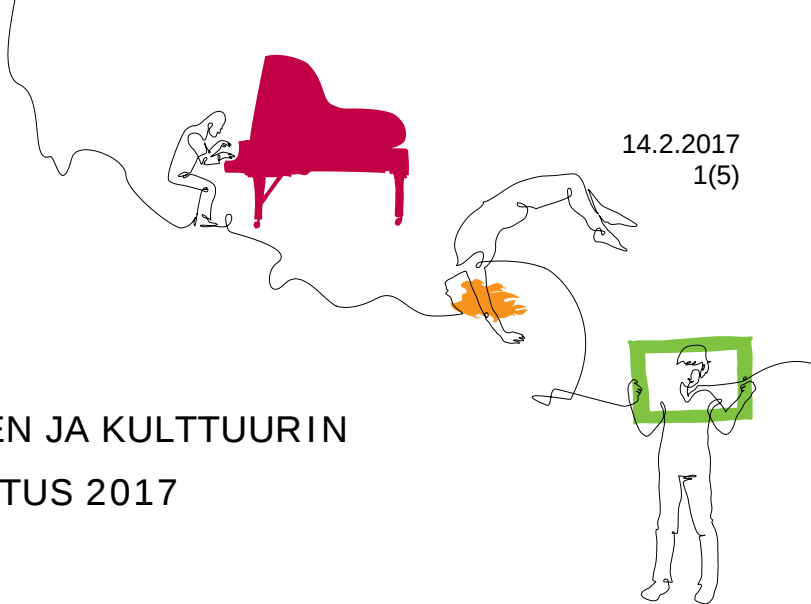

HELSINGIN KAUPUNGIN TAITEEN JA KULTTUURIN AVUSTUSJÄRJESTELMÄN UUDISTUS 2017

Kysymyksiä ja vastauksia

K: Milloin nykyisiä toiminta-avustuksia saaneet taidelaitokset tai taideyhteisöt voivat hakea avustuksia?

V: Uudistetut avustusmuodot astuvat voimaan 1.6.2017. Uudistuksen myötä haettavissa on taide- ja kulttuuriavustuksia sekä kehittämisavustuksia. Taide- ja kulttuuriavustuksia voi hakea pysyväis- ja projektiluonteiseen toimintaan. Toimija voi hakea avustusta oman toiminnan kannalta sopivan suuruudessa määrärahaa haussa tai avustusmuodossa. Taide- ja kulttuuriavustuksissa erilliset hakuajat järjestetään alle 5000 euron, 5000-49 999 euron, 50 000-149 999 euron sekä yli 150 000 euron avustuksille. Elokuun alusta lähtien on haettavissa avustukset 49 999 euroon asti ja ne myönnetään kuluvalle vuodelle (2017). Vuoden 2018 toimintaan myönnettävien yli 50 000 euron taide- ja kulttuuriavustusten hakuaika päättyy pe 28.9.2017.

K: Miten uudistus vaikuttaa avustuksiimme tulevaisuudessa?

K: Vaikuttaako avustusuudistus laskevasti valtionosuuslaitoksiin, kuten UMON avustukseen?

V: Uudistuksen tavoitteena on luoda avustusjärjestelmä, jossa Helsingin kulttuurin rahoitukseen voidaan tuottaa toivottua muutosta ennakoidusti, harkitusti sekä pitkäjänteisesti. Kulttuurikeskuksen oman arvion mukaan muutoksen täysi potentiaali nähdään vasta 2020 -luvulla eli seuraavan valtuustokauden jälkeen. Uudistuksen tavoitteena ei ole toteuttaa nopeita, juustohöylätyyppisiä koko kenttää kattavia säästötoimenpiteitä, vaan tuottaa avustusjärjestelmä, jossa voidaan aiempaa paremmin vastata toiminnan ja toimijakentän muutoksiin. Keskeisenä uudistuksen lähtökohtana on parempi ja systemaattisempi dialogi kentän kanssa. Yksittäisen toimijan kannalta tämän voi nähdä tarkoittavan sitä, että mahdolliset avustustasossa tapahtuvat muutokset perustuvat yhteiseen keskusteluun ja entistä parempaan kokonaisuuden ymmärtämiseen.

K: Onko kaupungin avustusuudistus yhteydessä valtion uudistuksiin?

K: Toivottavasti käyttö dialogia VOS-järjestelmän uusijoiden kanssa, koska siellä on myös painostettu näihin uudistusten ennakkovalmisteluihin hyvin aktiivisesti ja laajasti.

V: Kaupungilla ja valtiolla on taiteen ja kulttuurin rahoituksen kannalta sekä yhteneväisiä että erilaisia tavoitteita. Esimerkiksi kaupunkikulttuurin tukeminen on selvästi enemmän kaupungin kiinnostuksen kohteena, kun taas kansalliset taidelaitokset ovat usein enemmän valtion rahoituksen varassa. Taiteen ja kulttuurin rahoittamisen uudistumista valmistellaan sekä valtion tasolla että kaupungeissa. Myös taidekenttä itse on toivonut rahoituksen uudistumista. Kaupunki on aktiivisesti mukana seuraamassa sekä yleistä rahoituksen uudistamiskeskustelua että tarkemmin myös esim. vos-uudistusta. Helsingin tekemät rahoitusratkaisut koskevat suurta joukkoa Suomen ammattitaiteen toimijoista, joten on tärkeää, että eri uudistusprosesseilla on riittävästi yhteneväisiä tavoitteita.

K: Voinko hakea / saada päällekkäin useita eri avustusmuotoja?

V: Voit, mutta avustusta ei voida myöntää kahta kertaa tai kahdesta avustusmuodosta *samaan tarkoitukseen*. Voit esimerkiksi saada taide- ja kulttuuriavustusta yhteisösi ydintoimintaan ja sen lisäksi kehittämisavustusta kehittämishankkeisiin. Tavoitteena on säästää toimijoiden työtä, eli mikäli toimintaa ja hankkeita on vuoden aikana paljon, kannattaa haut keskittää ja hakea avustusta kaikkiin hankkeisiin kerralla. Erityisesti suurien taide- ja kulttuuriavustusten (yli 150 000 euroa hakevien) hakijoiden edellytetään kehittävän toimintaansa kaikkien arviointikriteerien mukaisesti, mikä usein edellyttää kehittämistoiminnan sisällyttämistä osaksi haettua taide- ja kulttuuriavustusta.

K: Miten haussa huomioidaan festivaalien ajankohdat? Onko joustavaa hakemusaikataulua?

V: Toimija voi hakea avustusta itselleen sopivan suuruudessa määräraha-haussa. Taide- ja kulttuuriavustuksissa erilliset hakuaajat järjestetään alle 5000 euron, 5000-49 999 euron, 50 000-149 999 euron sekä yli 150 000 euron avustuksille. Avustuksia, jotka ovat alle 49 999 haetaan viisi kertaa vuodessa. Avustuksia, jotka ovat yli 50 000 euroa sekä kehittämisavustuksia haetaan kerran vuodessa. Avustukset 49 999 euroon asti myönnetään kuluvalle vuodelle (2017). Vuodelle 2018 toimintaan myönnettävien yli 50 000 euron taide- ja kulttuuriavustusten hakuaika päättyy pe 28.9.2017.

K: Miten huomioidaan se, että hakemus osuisi oikealle momentille helposti?

V: Uudistuksen myötä haettavissa on vain kahdenlaisia avustuksia: taide- ja kulttuuriavustuksia sekä kehittämisavustuksia. Viraston nettisivuille tulee tarkempia hakuohjeita ja neuvoja hakemi-

selle. Lisäksi avustusvalmistelijoilta voi kysyä neuvoa itselleen oikean avustusmuodon ja -haun löytämiseksi. Ennen eri avustushakujen päättymistä tullaan järjestämään hakuklinikoita, joihin voi tulla keskustelemaan hakemuksestaan.

K: Voidaanko avustuksilla vaikuttaa siihen, että sama esitys (konsertti) voitaisiin toteuttaa useassa salissa (Kanneltalo, Malmitalo, Stoa, Vuotalo)?

V: Kulttuurikeskuksen toimipaikat rakentavat oman ohjelmistonsa ja painotuksensa itsenäisesti, kukin oman ohjelmistosuunnittelun reunaehtojensa puitteissa. Talojen aikatauluissa on paljon etukäteen sidottua tilankäyttöä, kuten useaksi vuodeksi sovittuja festivaaliyhteistyöhankkeita, muiden virastojen tiloihin kohdistuvaa sopimuskäyttöä sekä muita etukäteen sovittuja yhteishankkeita. Kiertuetoiminnan kannalta onkin vaikea löytää varauskalentereista riittävän yhtenäisiä jaksoja, jotka kaikkien osapuolten kannalta helposti soveltuisivat kiertämiseen. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan avustuksia ei yleensä myönnetä hankkeille, jotka tapahtuvat kulttuurikeskuksen toimipaikoissa.

K: Toivoisimme voivamme siirtyä pysyvämmän toiminta-avustuksen piiriin, jotta voisimme vuokrata harjoitustilan. Onko tämä mahdollista? Miten toiminta-avustusta haetaan ja mitkä ovat sen saamisen tärkeimmät kriteerit?

V: Uudistuksen myötä haettavissa on taide- ja kulttuuriavustuksia sekä kehittämisavustuksia, eli jatkossa ei ole haettavissa erillisiä toiminta-avustuksia. Taide- ja kulttuuriavustuksia voi hakea sekä pysyväis- että projektiluonteiseen toimintaan. Kaikkien avustusmuotojen yhteiset arviointiperusteet ovat taiteellinen laatu, monimuotoisuus ja tasa-arvo, saavutettavuus ja saatavuus, osallisuus ja osallistuminen sekä toiminnallinen laatu ja toteutus. Myös uudessa avustujärjestelmässä pyritään satsaamaan hakijoiden hyvään ohjeistukseen ja neuvontaan. Avustusten tarkemmista hakuohjeista kannattaa lukea lisää viraston nettisivuilta

www.hel.fi/kulttuuri>Avustukset. Lisäksi avustusvalmistelijoilta voi kysyä neuvoa itselleen oikean avustusmuodon ja -haun löytämiseksi. Ennen eri avustushakujen päättymistä tullaan järjestämään hakuklinikoita, joihin voi tulla keskustelemaan hakemuksestaan.

K: Mistä tiedän kumpaa kannattaa hakea, projektiin vai pysyväiseen toimintaan avustusta? miten teette erotuksen näiden välillä? mitäs jos minulla on monta projektia vuodessa?

V: Uudistuksen myötä haettavissa on taide- ja kulttuuriavustuksia sekä kehittämisavustuksia. Taide- ja kulttuuriavustuksia voi hakea pysyväis- ja projektiluonteiseen toimintaan. Jatkossa toimija voi hakea useita eri avustusmuotoja, eli yhden taide- ja kulttuuriavustuksen saaminen ei sulje pois mahdollisuutta hakea ja saada toista taide- ja kulttuuriavustusta. On kuitenkin huomi-

oitava, että avustusta ei voida myöntää kahta kertaa tai kahdesta avustusmuodosta *samaan tarkoitukseen*. Lisäksi kannattaa huomioida, että mikäli toiminta on jatkuvaa – esim. yhteisöllä on säännöllistä esitystoimintaa, eli yhteisö toteuttaa useamman hankkeen vuoden aikana – on hakijankin kannalta helpompaa hakea avustusta kaikkiin hankkeisiin samalla hakemuksella.

K: Miten kaupunki tulee jatkossa tukemaan kulttuuritoimijoiden kansainvälistymistä?

K: Millä tavalla nyt poistuvat kansainväliset matka-avustukset tullaan ottamaan huomioon tulevissa toiminta-avustuksissa?

V: Uudistuksen myötä haettavissa on taide- ja kulttuuriavustuksia sekä kehittämisavustuksia. Taide- ja kulttuuriavustuksia voi hakea pysyväis- ja projektiluonteiseen toimintaan, eli erillisiä toiminta-avustuksia ei jatkossa enää myönnetä. Taide- ja kulttuuriavustuksia ei myönnetä pääasiassa Helsingin ulkopuolella tapahtuvaan toimintaan. Taide- ja kulttuuriavustushakemuksiin voi kuitenkin sisällyttää kansainvälistymiseen liittyvää toimintaa, osana muuta hakemusta. Tällöin kansainvälisen toiminnan avustamisen perusteet arvioidaan osana ydintoiminnan kokonaisuutta: esimerkiksi osana oman ydintoiminnan kehittämistä toimija voi laatia kehityssuunnitelman omalle kansainvälistymistoiminnalleen, jolloin ko. toiminnan voi sisällyttää osaksi taide- ja kulttuuriavustushakemustaan. Tai vaikkapa teatteriryhmä voi perustellusti sisällyttää taide- ja kulttuurihakemukseensa Helsingissä tapahtuneen ensi-illan ja näytösten ohella saman esityksen festivaalivierailun ulkomailla.

K: Miten eri suuruusluokat avustuksissa käytännössä päätetään? ja vaikuttaako se hakuaikatauluihin mitä summaa haen?

V: Toimija voi hakea avustusta itselleen sopivan suuruudessa määräraha- ja kulttuuriavustuksissa erilliset hakuaajat järjestetään alle 5000 euron, 5000-49 999 euron, 50 000-149 999 euron sekä yli 150 000 euron avustuksille. Avustuksia, jotka ovat alle 49 999 haetaan viisi kertaa vuodessa. Avustuksia, jotka ovat yli 50 000 euroa sekä kehittämisavustuksia haetaan kerran vuodessa. Avustukset 49 999 euroon asti myönnetään kuluvalle vuodelle (2017). Vuodelle 2018 toimintaan myönnettävien yli 50 000 euron taide- ja kulttuuriavustusten hakuaika päättyy pe 28.9.2017. Kaikkien avustusmuotojen yhteiset arviointiperusteet ovat taiteellinen laatu, monimuotoisuus ja tasa-arvo, saavutettavuus ja saatavuus, osallisuus ja osallistuminen sekä toiminnallinen laatu ja toteutus. Toiminnan tulee vastata arviointiperusteisiin haettavan summan mukaisesti: Alle 5000 euroa hakevan hankkeen tulee täyttää hyvin 1-2 arviointikohtaa, mutta saadakseen 150 000 euroa haettavan toiminnan tulee täyttää kaikki arviointikohdat hyvin ja kehittää toimintaa kaikkien arviointikohtien mukaisesti.

K: Miten taiteen perusopetuksen rahoitus muuttuu uudistuksen myötä?

V: Taiteen perusopetusta rahoitetaan jatkossa taide- ja kulttuuriavustuksilla. Lisäksi taiteen perusopetuksen kehittämishankkeille voi painotetusti hakea kehittämisavustuksia. Kaikkien avustusmuotojen, eli myös taiteen perusopetuksen, yhteiset arviointiperusteet ovat taiteellinen laatu, monimuotoisuus ja tasa-arvo, saavutettavuus ja saatavuus, osallisuus ja osallistuminen sekä toiminnallinen laatu ja toteutus. Uudessa avustusjärjestelmässä pyritään satsaamaan erilaisten hakijoiden hyvään ohjeistukseen ja neuvontaan. Nettisivuille pyritään kokoamaan myös taiteen perusopetuksen toimijoille räätälöityä ohjeistusta kaupungin tavoitteista taiteen perusopetuksen rahoittamiselle. Ohjeita hakemiselle löytyy osoitteesta www.hel.fi/kulttuuri>Avustukset. Lisäksi avustusvalmistelijoilta voi kysyä neuvoa hakemiselle. Ennen eri avustushakujen päättymistä tul- laan järjestämään hakuklinikoita, joihin voi tulla keskustelemaan hakemuksestaan.

K: Miksi jatkossa ei enää myönnetä erikseen toiminta- ja projektiluonteisia avustuksia?

V: Uudistuksen myötä erilaiset, aiemmin erillään käsitellyt projekti- ja toiminta-avustusluokat yhdistyvät *taide- ja kulttuuriavustuksiksi*. Tämä yksi avustusluokka ei erottele projekti- tai pysyväis-toimintaa toisistaan, vaan hakijan tulee vain määritellä itselleen soveltuva avustusmäärärahan taso (esim. 5 000 tai 150 000 euroa). Avustusta hakiessaan toimija määrittelee sen ajanjakson, jota haettu avustus koskee. Ajanjakso voi olla niin kaksi viikkoa kuin vaikkapa koko vuoden. Avustamisen kannalta ei useinkaan ole keskeistä, onko toiminta pysyväis- vai projektiluonteista: tila-, henkilöstö- ja muita toimintakustannuksia syntyy, oli toiminta pysyväis- tai projektiluonteista. Tärkeintä on rahoituksen ennakoitavuus ja pitkäjänteisyys. Uudistuksen myötä ote- taankin käyttöön useampivuotiset avustukset myös taide- ja kulttuuriavustukset -luokassa.

Eri avustusluokkien yhdistämisen lähtökohtana on myös korostaa kaiken avustami- sen sisältölähtöisyyttä. Avustuspäätöksiä harkitaan vuosittain tai useampivuosit- tain esitettyjen suunnitelmien sekä niiden toteutuksen perusteella. Yhdistetyn avustusluokan käyttöönotolla py- ritään siihen, että suuremmis- sakaan avustusmäärärahan tasoissa (esim. yli 150 000 euron avus- tuksissa) hakemisen pääpainoksi ei muodostu toiminnan ylläpito tai saavutetun toimintatason säilyttäminen vaan painotus siirtyy ydintoiminnan vahvuuksien määrittelyyn sekä kehittämis- mahdollisuuksien hahmottamiseen.

Avustusluokkien yhdistäminen lisää kaupungin avustamiskokonaisuuden notkeutta. Erilaiset määrärahaluokittelut luovat helposti ”avustusautomaatteja”, joissa yhdet hakijat kuulu- vat yhdenlaisten määrärahojen piiriin ja toiset toisenlaisten. Luomalla vain yksi, yhtenäinen avustusluokka on mahdollista arvioida erilaisten, niin uusien kuin vanhojen, toimijoiden hake- muksia tasapuolisesti.